Καλή ιδέα ή στάχτη στα μάτια;

Η Force ouvrière και το δημοψήφισμα: κάλεσμα σε “αποκινητοποίηση” ενάντια στον εργασιακό νόμο;

του **Georges Camac**

Révolution Permanente, 11 Μαΐου 2016,

μετάφραση από την **Άλκηστη Πρέπη**

Σε συνέντευξή του στις 10 Μαΐου στην εφημερίδα Le Parisien, ο γενικός γραμματέας του συνδικάτου Force Ouvirère (FO), Jean-Claude Mailly, καλεί στην οργάνωση δημοψηφίσματος σχετικά με τον νέο εργασιακό νόμο. Μια ιδέα που, αν και θα μπορούσε να φαίνεται ελκυστική ως απάντηση σε μια αυταρχική κυβέρνηση, στην πραγματικότητα προσπαθεί να κουκουλώσει την απουσία αποφασιστικότητας ενάντια στον εργασιακό νόμο όσον αφορά στις συνδικαλιστικές ηγεσίες.

Η κίνηση εντυπωσιασμού της αναγγελίας κρύβει μια αμφιλεγόμενη τοποθέτηση

Τα μεγάλα ΜΜΕ εστίασαν την προσοχή τους στο αίτημα που διατύπωσε ο Jean-Claude Mailly για διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Ωστόσο, αν διαβάσουμε ολόκληρη τη συνέντευξη του επικεφαλής της FO στην εφημερίδα Le Parisien, θα δούμε πως θέση του σχετικά με το ζήτημα του εργασιακού νόμου είναι αμφιλεγόμενη. Αν και δηλώνει πως επιθυμεί την απόσυρση του νομοσχεδίου, αφήνει, ωστόσο, ανοιχτή την πόρτα στις διαπραγματεύσεις. Έτσι, στην ερώτηση εάν το κείμενο του νομοσχεδίου είναι “μη τροποποιήσιμο”, αυτός απαντά: “Εφόσον η κυβέρνηση συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στις ενδοεπιχειρησιακές συμβάσεις έναντι των κλαδικών, τότε ναι, είναι.” Κάτι που υπονοεί πως στην αντίθετη περίπτωση, το νομοσχέδιο θα μπορούσε να επιδεχτεί τροποποιήσεις.

Για τον Jean-Claude Mailly, η “κόκκινη γραμμή” βρίσκεται στο ζήτημα της αντιστροφής της ιεραρχίας του ποιος νομοθετεί, καθώς και στο ζήτημα της διευκόλυνσης των απολύσεων. Αντίθετα, δεν αναφέρεται καθόλου στις μειώσεις των αμοιβών των υπερωριών, στην αύξηση του χρόνου εργασίας, στην μείωση του χρόνου άδειας κ.ά. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε, επομένως, να θεωρήσουμε πως ο Mailly διατηρεί μια σκληρή στάση υπέρ της απόσυρσης του νομοσχεδίου, το οποίο δεν περιέχει τίποτα άλλο παρά επιθέσεις στα δικαιώματα των εργαζομένων.

Διαπραγμάτευση αντί για οργάνωση του αγώνα;

Στη συνέχεια, ο επικεφαλής της FO εγκαλεί την κυβέρνηση και το συνδικάτο της CFDT -το οποίο πρόδωσε την κινητοποίηση υπογράφοντας το κείμενο- να “ανοίξουν διάλογο με την εργοδοσία”: “Ας αποσύρουμε το άρθρο 2 του νομοσχεδίου και ας συζητήσουμε για τη διάρθρωση των διαφορετικών επιπέδων διαπραγμάτευσης. Άλλωστε, εμείς δεν είμαστε αυτοί που διαπραγματευόμαστε;! Θα δούμε τότε ποιο θα είναι το αποτέλεσμα.” Ιδού, λοιπόν, η άποψη της ηγεσίας της μεγάλης αυτής συνομοσπονδίας για το τι είναι συνδικαλισμός. Μιας ηγεσίας που προτιμά να καλεί την κυβέρνηση και την εργοδοσία σε διαπραγμάτευση αντί να οργανώσει ένα συγκεκριμένο σχέδιο μάχης υπέρ των εργαζομένων, τους οποίους, μέχρι στιγμής, αγνοεί στη διαδικασία της αλλαγής του συσχετισμού των δυνάμεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η μεγάλη ευθύνη που φέρει η ηγεσία της FO για την συνεχή μετατόπιση της ημερομηνίας έναρξης της συνεχιζόμενης απεργίας των σιδηροδρομικών, η παρουσία των οποίων θα έδινε μεγάλο έναυσμα στην ενδυνάμωση του κινήματος, όπως αποδείχτηκε για άλλη μια φορά στην κινητοποίηση της 10ης Μάη .

Αυτό είναι και το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα πρέπει να γίνει αντιληπτό το αίτημα του Jean-Claude Mailly για δημοψήφισμα. Ενώ η κυβέρνηση ετοιμάζεται να επικυρώσει το νόμο με Προεδρικό Διάταγμα, η ηγεσία της FO είναι έτοιμη να διαπραγματευτεί το νομοσχέδιο. Το μόνο στο οποίο στοχεύουν οι δηλώσεις περί δημοψηφίσματος είναι η εξαγορά μιας “αγωνιστικής” εικόνας σε χαμηλή τιμή.

Το δημοψήφισμα, μια πλαστά καλή ιδέα

Παρόλο που το δημοψήφισμα φαίνεται να είναι η δημοκρατική λύση απέναντι στις αυταρχικές μεθόδους μιας καθόλου αξιόπιστης κυβέρνησης, στην πραγματικότητα το πλαίσιο και η εφαρμογή του αποτελέσματος ενός δημοψηφίσματος παραμένουν στον έλεγχο της κυβέρνησης. Αρκεί, για παράδειγμα, να ανατρέξουμε στο δημοψήφισμα του 2005 για το ευρωπαϊκό σύνταγμα, το αποτέλεσμα του οποίου ήταν ένα μαζικό όχι, κάτι που, ωστόσο, δεν

απέτρεψε την επικύρωση του ίδιου ακριβώς κειμένου τρία χρόνια αργότερα. Ακόμα πιο πρόσφατα, η αναγγελία δημοψηφίσματος σχετικά με την κατασκευή τους αεροδρομίου στην Notre-Dame-des-Landes, λειτούργησε ως εγγύηση για τον Emmanuel Cosse, μέλος του κόμματος των Πρασίνων (Europe Écologie Les Verts – EELV), για να δικαιολογήσει τη συμμετοχή του σε μια κυβέρνηση εξαρτημένη από την εργοδοσία και τους εργολάβους.

Προφανώς, όταν οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ένα ποσοστό 70% αντιτίθενται στον εργασιακό νόμο, η κυβέρνηση δεν πρόκειται να ακολουθήσει τον δρόμο του δημοψηφίσματος, εκτός κι αν αναγκαστεί, υπό την πίεση της προοπτικής για μια κυλιόμενη γενική απεργία. Η οργάνωση ενός τέτοιου συσχετισμού δυνάμεων είναι, όμως, κάτι που οι διάφορες συνδικαλιστικές ηγεσίες δεν εντάσσουν στο πρόγραμμά τους. Και αυτό ακριβώς είναι το ζήτημα. Εάν, μέσα στις ερχόμενες εβδομάδες, η ενδυνάμωση των κινητοποιήσεων επέβαλε στην κυβέρνηση να υποχωρήσει στο ζήτημα του νομοσχεδίου, τότε το δημοψήφισμα δεν θα είχε κανένα νόημα. Αντίθετα, θα επέτρεπε σε μια κυβέρνηση βαθιά ανυπόληπτη, λόγω της αντεργατικής και αυταρχικής πολιτικής της, να επανα-νομιμοποιήσει τη θέση της, προσδίδοντάς της μια “δημοκρατική” επίστρωση.

Ας είμαστε, λοιπόν, ξεκάθαροι: οι πομπώδεις εξαγγελίες του Jean-Claude Mailly δεν θα μας κάνουν να ξεχάσουμε τις ευθύνες που φέρουν οι διάφορες συνδικαλιστικές ηγεσίες, οι οποίες, μέχρι στιγμής, δεν έχουν προτείνει κανένα ουσιαστικό σχέδιο μάχης που να μας οδηγεί στη νίκη. Επιπλέον, στο πλαίσιο του συντονιστικού των συνδικάτων, η ηγεσία της Force Ouvrière, έχει συχνά αποτελέσει τροχοπέδη στην ανάδυση μιας πραγματικά επιθετικής προοπτικής υπέρ των εργαζομένων και ενάντια σε μια κυβέρνηση που βρίσκεται σε αδιέξοδο.